

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
3-basdos post sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyiltár post sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szombat, december 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- A kereskedelmi miniszter az államvasutakról. Szerzett jogok-e az aradi mozik?
- A háborus törvényjavaslat módosítása.
- Politizáló ünneprontás.
- Szökés az aradi várból.
- Tarkaságok.

Réunion.

Arad, december 6.

A fürdői táncmulatságokat szokták így nevezni. Most szokot a tanácskozásokat hívják így, amelyre a nagyhatalmak követői Londonban ülnek össze. A külpolitikában nagyon ügyelnek a nüánsokra, s amint annak idején meg volt az oka, hogy egy berlini hasonló összejevetelt kongresszusnak neveztek el, azon mód bizonyára fontos körülmények szólnak a mellett, hogy a londoni eseményt ne kereszteljék konferenciának, se egyébnek, hanem réunion-nak. Lehet, hogy ez a kifejezés jelenti a tanácskozás eredményének, a határozatoknak egyelőre nem kötelező voltát, s talán ezzel könnyebb volt rávenni a hatalmakat és az érdekelt államokat, hogy a tanácskozashoz a beleegyezésüket adják. Egyébként olyan magyarázata is volt a londoni réunion-nak, hogy az nem való egyébre, minthogy az utazások idejét és fáradságát megtakaríthatóvá tegye azon diplomaták számára, akiknek a Balkán ügyekben valami közleni valójuk van egymással.

De ha réunion is, — mindenesetre valami, amivel a nagyhatalmak végre kifelé

vívó utat keresnek az egyre zavarosabbá, egyre kuszátabbá és egyre veszedelmesebbé vált helyzetből. A törökország ellen viselt háboruból a komplikációk egész sora merült föl; amikor a bolgárok és törökök végre a béketárgyalásokhoz jutottak, akkora ellentétbe keveredett Görögország a Balkán-szövetséggel, sőt legujabban — úgy látszik — Olaszországgal; Szerbia Ausztria-Magyarországgal, Románia Bulgáriával és végül az egész hármasszövetség Oroszországgal, — ki tudja, hová fog vezetni és hol tör ki legelőször véres fejleményekben a konzekvenciák hosszú sora, ha idejében elébe nem állanak.

És ez az, mire nincs sok remény. Legálább abban, ami bennünket illet. A réunion, amint megírták, december 13-án ül össze. Addig tehát hét nap. Ismerve a diplomáciai tárgyalások formáit, nehézkes menetét, alig hihető, hogy egy-két nap, sőt egy-két hét alatt eredményekre fog-e jutni. Akkor még mindig hátra van, hogy a döntéseinek az érdekelt államok alávetik-e magukat és hogy a renitenskedőkkel szemben minő eszközöket és mily hatalmat vesz igénybe Európába.

Ez alatt pedig Ausztria-Magyarország és Szerbia konfliktusa ügyében egyre valószínűbbé válik, hogy a döntés egy-két napnál tovább nem halasztható. Ausztria-Magyarországon nincs háborus-párt — vagy ha van, annak nagysága a békét vágyó hatalmas többsége mellett eltölpül, — de abban már megegyezik a közvélemény, hogy a dolgot soká huzni-halasztani nem lehet. Tisztában vagyunk a háboru borzalmi felől, nemcsak azokra nézve, akiket elvisz-

nek a halálmezőkre, de azok sorsában is, akik itthon maradnak és a kikerülhetetlen háborus gazdasági válság áldozatai, szenvedői lesznek. Rettegünk ettől, de be kell vallanunk: ha a bizonytalanság sokáig tart, annak anyagi hatása lassanként a háborúval lesz egyenlő. A levegő fülledtségét sokáig már alig lehet kitartani.

Az a kérdés tehát, hogy a mire a londoni réunion összeül: nem fogják ahhoz a muzsikát a Balkánon újból, a réginél nagyobb erővel megszólaló ágyuk szolgáltatni? A mialatt a diplomaták, az elegáns és előkelő, ravasz és sima nagykövetek a békéről, békefeltételekről tanácskoznak, nem fog-e már állani az uj, a réginél borzalmasabb, veszedelmesebb háboru? S ha a tanácskozások alatt a csapatok egymást öldösik, nem lesz-e ez újabb megcsufolása a nagyhatalmak békeakaratainak, csillapító szándékának, a melynek eddig se volt eredménye?

Ma még mindez kérdés, a mint hogy hetek óta csak kérdéseken és talányokon táncol a külpolitika. A pozitívumot, a fordulatot óhajtjuk, siettetjük — és rettegjük. Mert a türelmetlenség fölött is áll az az óhaj, hogy a fordulat lehetőleg békét mentő, békét szerző legyen. S ha a londoni tanácskozás ezt a kilátásokat kínálná, odáig talán még ki lehetne birni a várakozást. De vajon a réunion nem fogja-e csak tovább nyújtani a bizonytalanságot és vajon — ez a nehezebb kérdés, — az ilyen fölfogás nem fogja-e még a nagyköveti tanácskozások előtt, talán a legrövidebb időn belül más elintézéshez juttatni az ügyeket?

A rettenetes Vidrócki.

Írta: Szederkényi Anna.

Az ablakot az éjjel nagyon rázta valaki. Széllel bélelt, fekete ördög gallériájával ott járt Vidrócki a sáros utcákon, kergette a szépséges Pap Zsanikát. Egészen bizonyos, hogy ő volt. Mikor olyan titokzatos egyformán, olyan háborzongatóan bukkolt be a szél az ablakon, remegnek az ágy lábai, elalszik magától a gyertya, mikor láthatatlan lábak halkán tapisszálnak az ágy körül és zörögnek a vékony poharak, kipattan a zárból a bilincs, olyankor a Vidrócki lelke virágozik, bolondját járja...

Azon az éjszakán — réges-régen tavasz volt, tavasz utója. Már melegen sütött a nap, a fák elhanyagolták a virágjukat. A sok virággal volt te ritve a fák alja, színes, hervadt virágszirommal. Délután a papék Zsanikája, az a pap Zsanika, aki fehér volt, magas, karcsú, hallgató száju, nagy szemű, aki olyannak tetszett, mint egy rég megálmódott kép, ez a pap Zsanika végigfutott a réten, a kertek alatt. A kendőjét összekapta a vállán, hogy a kis patakon átalugrott, a kendője lecsuszott és a csücske beleért a vízbe. Azontul amerre ment, mindenütt úgy pergett utána a vízcepp, mint a királykisasszony szeméből a drága könny, de nem lett belőle gyöngyvirág.

Mikor átfutott a réten, visszanezett, sokszor visszanezett, de hogy miért nézett annyit vissza? Akkor délután kijött Miskolcra az anyám testvére. Az anyám testvérenek nagy szöke hajusza

és két szeme volt és az egyik kezén egyszer megfagyott a középső ujj, meg a kisujja és azon a kezén mindig keztyűt hordott, mert az a két ujj csunya piros volt. Az a keztyűs keze mintha a más keze lett volna, úgy nem tartozott hozzá. Akkor délután mindenki haragos volt és csunyan nézett. Az anyám azt mondta a belső szobában:

— Ezy krajcárja sincs... Olyan szegény, mint a templom egere...

Az spám kinyitotta az ajtót és bevágta. Egy darab gitt lehullott az üvegről, odasomfordáltam, fölvettem, mert én gyűjtöttem a gittet. Apám azt mondta:

— De a jánya. Nem igaz, hogy unokahuga. A jánya. A törvénytelen jánya. Rossz vér. Már a vére se jó.

Az anyám testvére kalap nélkül jött ki a házból és ő is keresztülfutott a mezőn, a kertek alatt... Én a többit már nem tudom hogyan volt.

Ezen az éjszakán ott aludtam Pap Zsanikáék-nál, mert engem nagyon szeretett Pap Zsanika. Az a szoba nagy, népszerű volt. A mesteregrendán könyvek voltak, nagybetűs könyvek. A fiókos kredencen metszett poharak állottak, meg aranyszélű tányérok, egy ravaszul faragott ékszeres láda, amely úgy volt kieszelve, mintha tiz kötet könyv lett volna egy tokban, pedig fából faragott, festett láda volt. Olyan szépen gömbölyödött hátul, megvoltak a számok, egy, kettő, három, négy, egészen tizig. De minden kötet

egy egy rejtett fiókocskája volt... Az álló tükör is ott unatkozott, a kredencen a buksza is, a porcelánból való szerencsemalac is, meg a két nagy váza. És az a gyönyörű, nagy óra. Az aranyos rájáju, nagy óra a kredenc fölött függött méltóságosan, ünnepélyesen. Az óra lapja kicsi volt, nem jelentett semmit, de az a különös kép alatta. Végtelen mező közepén egy törött oszlop, ezen ül a nagy kaszás halál. Az egyik lába hosszabb volt ennek a halálnak, mint a másik. A feje csodálatosképen lehorgaszta, egészen a melléig ért az álla, a kaszáját merészen tartotta. Így gögösködött egészen mesztelenül a nagy ur, körülötte furcsa emberek. Egy bölcsőben pólyásbaba, azután egy legény, meg egy leány a tüzből kiemelkedő kereszt előtt. Egy ur és egy hölgy padon ülve, köztük ismét egy pólyásbaba. Egy egész család, egy pocakos bácsi, egy vén nagyapó, nagyanyó, előttük a koporsó fekete lepellel. Volt még más is a képen. Egy vitorlás hajó, egy torony, két ég, virágos fák. Mikor az óra zenelt, akkor ezek az alakok úgy tetszett, mozogtak is. Mintha menekülni szeretnének a szörnyű kasza elől. Az a legény és az a leány a tüzes kereszt előtt roskadozva kapaszkodott egymásba.

Azon az estén zenelt az óra és Pap Zsanika sokáig állt a szoba közepén, a szeme tégra volt nyitva.

— Miért tüzes az a kereszt? — kérdeztem én és a képre mutattam.

Zsanika összerázkódott, sokáig nézte a képet és halkán ismételte.

tározott választ adhattunk volna és épen azért kértünk türelmet és a mai konferenciára helyzetük kilátásba e tekintetben a kormány elhatározását. Most, tisztelt értekezlet, abban a helyzetben vagyok, hogy jelenthetem a tisztelt konferencia tagjainak, hogy igen is találtunk módokat bizonyos mértékig kiegészíteni, illetve *módosítani a törvényjavaslat első szakaszát*, még pedig oly irányban, hogy az meggyőződésünk szerint számol minden aggálllyal és nézetünk szerint a legmesszebbmenő aggályokat is alkalmas megnyugtani.

Három eshetőség van kontemplálva ebben a törvényjavaslatban a kivételes intézkedések életbeléptetésére, illetve életben tartására nézve. Az egyik az az eset, ha a háboru tényleg kitör, amely esetben önként értendő, hogy minden erejét meg kell a kormánynak feszítenie az elérendő cél érdekében s akkor az életbeléptetett kivételes intézkedések természetesen mindaddig fenntartandók, a mi azokra szükség van.

A másik eshetőség az, amidőn a háboru veszélye fenyeget, ennek következtében a kivételes intézkedések életbeléptetendők, a háboru azonban hosszabb ideig nem tör ki és ez az a pont, ahol az aggályok felmerültek, hogy ha ilyen esetben az életbeléptetett kivételes intézkedések igen hosszú ideig tartanak érvényben, vajon ez nem fogja-e csorbitását képezni a törvényhozói hatalom jogkörének, hogy vajon az executivában engedélyezett nagymértékű hatalomszporulat nem fogja-e a törvényhozás jogkörét sérteni, illetve annak ellenőrzési jogát csorbitani? Különösen erről az esetről gondoskodik az a kiegészítés, illetőleg módosítás, amelyet bátor vagyok proponálni s amelyet röviden összefoglalva abban jelezhető, hogy a háboru a kivételes, hatalom alapján tett első intézkedéstől számított négy hónapon belül nem tört ki, a kivételes hatalom alapján tett intézkedéseket hatályon kívül kell helyezni, habár fentartásukhoz az országgyűlés hozzá nem járul. (Én k helyeslés.) Ezzel tehát a viszonyokhoz képest aránylag nem hosszú időre adatik meg a kormánynak, hogy ezeket a kivételes intézkedéseket hatályban tartsa és ha ez idő alatt a háboru nem tör ki, ezek csak úgy tarthatók további hatályban, ha ezekhez az országgyűlés mindkét háza hozzájárulását megadja. (Helyeslés). Természetes, hogy lehetnek a politikai viszonyok akkor, amikor az országgyűlés hivatva van ebben a kérdésben dönteni, olyanok, hogy nem kívánatos általános állami érdekből, hogy ez a kérdés a parlamentben diszkusszió tárgyá legyen. Azért ezt a propositiót azzal egészíti ki, hogy a hozzájárulás kérdésében az országgyűlés mindkét háza vita nélkül határoz, ha a kormány, hivatkozással az államérdekre, a vita mellőzését kívánja. A harmadik eshetőség az, ha a háborunak fenyegető veszélye egyáltalában elmult, akkor természetesen megmarad a törvényjavaslatban is kontemplált az az intézkedés, hogy ilyen esetben a kivételes hatalom alapján tett intézkedéseket a katonai előkészületek megszüntetésével hatályon kívül kell helyezni. Bátor vagyok kérni a tisztelt értekezletet, méltóztatassék hozzájárulni ezekhez a kiegészítésekhez s ezekkel együtt fogadni el a törvényjavaslatot.

Székelly Ferenc igazságügyminisiter módosítást nyújt be a 32 ik szakaszhoz, amely Horvátország autonómiájáról szól. Ezekhez az értekezlet hozzájárult.

Ezután Váradi Zsigmond dr. előadása alapján vita nélkül hozzájárult a két törvényjavaslat-hoz is a párt: a löszolgálat és az erőhatalom hatásának a váltón, utalványon és csekken alapuló jogokra vonatkozólag. Ezzel az értekezlet véget ért.

Politizáló ünneprontás.

(Elítelt tüntető tervek. — Az aradi függetlenségi párt vezéreinek nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

Egyik aradi lap ma vezető helyen cikket irt arról a hangversenyéről, melyet e hó 12-én a Calvineum javára rendez az aradi református egyház és amelyen a jótékony cél érdekében Tisza István gróf, Arad nagynevű képviselője, a református egyház fényes előkelősége is közre fog működni. A lap azt írja, hogy a rendezők, „többet és jobban nem árthattak volna a nemes ügynek, mint e végzetes elhatározásuk által” s azt helyezi kilátásba, hogy ez a hangverseny nem lesz ment a botránytól és azon a Tisza elleni politikai gyűlölet a legelősebb módon fog kifejezésre jutni. A cikkíró ezek szerint a politikai gyűlölet annyira elvakította, hogy nem átalja egy jótékonycélú ünnepély erkölcsi és anyagi sikerét ily módon kockára tenni. Noha a legkevésbé sem tartjuk valószínűnek, hogy Tisza Istvánnak e nem politikai szerepését bármily incidens is megzavarná, kérdést intéztünk elsősorban az aradi függetlenségi párt vezető embereihez és kérdést intéztünk a református egyház vezetőihez, hogy egyetértene-e a cikk intenciójával, helyeslik-e, valószínűnek tartják-e, hogy egyes malkontens elemek a református egyház szép ünnepélyét megzavarják.

Vizer Lajos, a függetlenségi párt elnöke a következő választ adta:

— Az a véleményem hogy a tüntetésnek még az ötletét sem lett volna szabad felvetni. Már maga az a tény, hogy a tüntetésről szó van, sokakat visszatartat attól, hogy a színházba elmenjenek s így ez a szerencsétlen ötlet nagy károkat okozhat a jótékony célnak. A politikai gyűlölködésnek ilyen alkalommal el kell némulni.

Priegl István dr., a függetlenségi párt alelnöke ugyanily élesen itéli el az ötletet.

— Az ünnepélyt a politikával kapcsolatba hozni nem lehet és így minden politikai tüntetés csak árnyat vetne ránk, a függetlenségi párt, tehát tartózkodni kell.

A függetlenségi párt másik alelnöke, Avarffy Ferenc így nyilatkozott:

— Határozottan az a véleményem, hogy nem helyes. Nem politikai dolog ez, hanem tisztán és kizárólag jótékonycélú. Kizártnak tartom és nem is hiszem, hogy tüntetni tognak. Legalább a függetlenségi párt semmi szín alatt se fog tüntetni, legalább az én tudtommal nem, pedig én a párt alelnöke vagyok.

Szántay Béla, a függetlenségi párt választmányának tagja, református presbiter, a következőket mondotta:

— Kizártnak tartom még a lehetőségét is annak, hogy a színházban tüntessenek. Nem tudom megérteni, hogy lehetett a tüntetés ötletét egyáltalán felvetni! Ezzel csak anyagilag ártottak a Calvineumnak.

Balogh Dávid presbiter, a függetlenségi párt vezetőségi tagja:

— Nem ismerem azokat az elemeket, amelyek tüntetésre készülnek, de a leghatározottabban elítélem ezeket a szándékokat. Magától értetődik, hogy az ünnepélyen, amely egyházi és jótékony jellegű, tüntetni nem szabad.

A református egyház vezetői közül kisjolsvai Szabó Zoltán ny. alezredes a következő nyilatkozatot tette:

— Jótékonycélú ünnepélybe egyáltalán nem szabad a politikát belevinni. Megvagyok róla győződve, hogy dexcenciájának a felolvasásában és beszédében sem fog semmiféle politikai vonatkozás lenni és természetesen tartom, hogy a publikum is, az aradi érett és megfontolt publikum, tartózkodni fog minden tüntetéstől az ellenzékiek

felhívása ellenére is. Erről szentül meg vagyok győződve, mert legyünk őszinték: ez nagy izléstelenség volna.

Szántay Lajos műépítész is elítélőleg nyilatkozott:

— Az utóbbi időben nem veszek részt az aradi politikai életben, de abszordumnak tartom, hogy ezt az ünnepélyt tüntetéssel zavarják meg. A legnagyobb mértékben fel vagyok háborodva, s még hogyha legszélső ellenzéki pártállású lennék is, akkor sem tartanám illő dolognak, hogy ilyen ünnepélyt, annak erkölcsi és anyagi sikerét tüntetéssel veszélyeztessék és így egy nagy csomó árvát és szegény özvegyet megkárosítsanak.

Szerzett jogok-e az aradi mozik?

(A polgármester a régi engedélyek ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

Mikor az aradi Uránia és Apolló mozgó színház tulajdonosai azért folyamodtak a városhoz, hogy évi tizezer korona ellenében nekik egy harmadik színházra monopóliumot adjon a törvényhatóság és azt szabályrendeletben biztosítsa, megírtuk, hogy a tanács által benyújtott és lapunkban ismertetett szabályrendelet tervezetét a közgyűlés nem tárgyalhatja, mert ezzel előbb a jogügyi bizottságnak kell foglalkoznia. A közgyűlés magáévá is tette ezt az érvet, kimondotta, hogy monopóliumot nem ad, a mozi jogokat városi jövedelem forrásnak deklarálta, utasította a tanácsot, hogy öt színházra kérjen engedélyt a rendőrségtől és a szabályrendelet tervezetét a jogügyi bizottsághoz utalta. A bizottság ma délután tartott ülésén tünt ki, hogy mennyire szükséges volt ez a közgyűlési intézkedés.

A csupa jogászemberből álló bizottság maga sem tudott egységes megállapodásra jutni abban a kérdésben, vajon az alkotandó szabályrendeletnek az az intézkedése, hogy Arad város területén csak a város közönsége lehet mozgó színház jogának tulajdonosa, érinti-e a már meglévő két mozit, vagy pedig ezeknek szerzett jogaik vannak a rendőrség által kiadott engedély következtében? Ez azt jelenti, hogy a két mozi tulajdonosától a város az engedélyt soha el nem veheti, kivéve, ha azok színházukban tűzrendészeti, erkölcsrendészeti, szóval rendészeti következményekkel járó cselekményeket követnek el, amit nem a megalakítandó szabályrendelet, hanem országos törvény intéz el.

Ezt a fontos kérdést a többször említett szabályrendelet első szakasza tárgyalja, amennyiben kimondja a bizottság előtt fekvő tervezet, hogy a város területén csak a város lehet színház-jog tulajdonosa, de ez a már meglévő jogokat nem érinti.

Az elnöklő Varjassy Lajos polgármester kijelentette, hogy ő ehhez hozzá nem járul és kéri a megszorítás kihagyását, mert véleménye szerint a rendőrség nem adhat csak négy hónapra szóló moziengedélyt és ha adott, akkor tullepte a hatáskörét.

Szerzett joguk nem lehet a mozi tulajdonosoknak — mondotta — mert ennek ellentmond az idevonatkozó miniszteri rendelet, másrészt pedig nem akarom, hogy a város által megszerzett jogok elértéktelenedjenek a régiekkel szemben, illetve, hogy a régiekkel szemben az ujak háttérbe szoruljanak.

Az előadó Jegesy Károly dr. tb. főügyész, Sugár Jenő dr., Vajda István dr. és Somló Armin dr. ezzel szemben azt vitatták, hogy a szabályrendelet megfelel a jogosságnak, mert az Uránia és Apolló olyan jogok birtokában vannak melyeket tőlük senki el nem vehet.

Parecz Béla dr. a város szempontjából a polgármester álláspontját tartotta helyesnek és ő is kérte a szakasz megváltoztatását.

Szavazással döntöttek a kérdés felett és négy szóval három ellen úgy döntött a bizottság, hogy az eredeti szövegében kell megtartani az első paragrafust.

— Fenntartom a jogomat — hogy a közgyűlésen a bizottság javaslata ellen foglaljak állást.

A másodiknál azt a változtatást tette a bizottság, hogy csak három új mozi felállításának helyét jelölje ki: egyet a Belvárosban, egyet a külvárosban, egyet Gájban. A többi szakaszokat változtatás nélkül elfogadták.

A leleplezett koalíciós kormány.

(Mi történt a 1909. március 23-án? — Az első kivételes törvényjavaslat. — A sivarba jutott volt miniszterek.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 6.

A kivételes háborús törvényjavaslattal kapcsolatban sokat beszéltek ma a munkapárton arról, hogy az ellenzék vezetői, mint Andrásy és Apponyi Albert gróf ma reggel közölték nyilatkozatai bizonyítják, mégis csak beismerik, hogy a koalíciós kormány annak idején minisztertanácsban is foglalkozott egy javaslattal, mely lényegében a mostanihoz hasonló intézkedéseket tartalmazott. A többség tagjai nagy elégtelleg emlékeztek meg ezekről a beismerő nyilatkozatokról, de különösnek találták, hogy az ellenzék tegnapi értekezletén még sem Apponyi, sem Kossuth, sem Zichy nem akart tudni a koalíciós kormány idevágó ténykedéséről.

Az ellenzéknek bizonyos elkedvetlenedést okozott Andrásy és Apponyi mai nyilatkozata. A reggeli kávéházi gyűlekezés közben hangoztatták ugyan, hogy a koalíciós kormány által elfogadott javaslat kifejezetten csak a mozgósítás elrendelése után lépett volna életbe, de így is súlyos taktikai hibának érzik, hogy a vezérek nem ismerték be mindjárt a dolgot s hagyták, hogy a kormány rájuk bizonyítsa. Justh Gyula és Gál Sándor úgy nyilatkozott s ezzel igyekezett enyhíteni az ellenzékre nézve kellemetlen leleplezés súlyát, hogy ha annak idején a kormány be is terjesztett volna egy ilyen javaslatot, ők annak érvényre emelkedését mindenképen megakadályozták volna.

A koalíciós minisztertanács jegyzőkönyve.

A Pester Lloyd folytatja holnap reggeli számában leleplezéseit a koalíciós kormány eljárásáról a kivételes törvény ügyében. Rámutat arra, hogy az első tanácskozások ilyen rendkívüli törvényről még Tisza Kálmán idejére nyulnak vissza 1878-ig, közvetlenül Bosznia okkupációját követő időkhöz. Azóta majdnem folytonosan megfontolás tárgyát képezte s a koalíció is foglalkozott ezzel az ügyvel s Andrásy Gyula gróf kívánságára az egyes tárcák képviselőinek ez ügyben folytatott tanácskozásait a belügyminisztériumban Hadik János gróf elnöklése alatt tartották. Hogy mit határoztak ott, az mellékes, tény az, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök a március huszonharmadiki minisztertanácsban előterjesztette a törvényjavaslatot, amelyet a koalíciós kabinet elfogadott.

Különben — mint már jeleztük — Wekerle Sándort ma meghívták Kossuth lakására. Wekerle meg is jelent s az értekezlet előtt kijelentették, hogy majd, kommunikát adnak közre, de éhfélig ez a kommuniké elmaradt. Hogy miért, azt nem tudni, de nem áll távol a valószínűségtől, ha kijelentjük, hogy Wekerle Sándor nem volt kapható semmiféle nyilatkozattételre.

A Pester Lloyd főszerkesztőjének alkalma volt a mai nap folyamán az aktákat látni s azoknak az alapján a következőket állapíthatja meg:

A minisztertanács, amelyről szó van, 1909. március 23-án dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklése alatt annak fogadószobájában történt. Nem volt miniszteri értekezlet, hanem formális minisztertanács, amelyen formális jegyzőkönyvet vezettek. A kormány összes tagjai — a betegsége miatt távol volt Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter kivételével — jelen voltak s a minisztertanácsról szóló jegyzőkönyvet sajtóközvetlenül aláírták. Csak a szintén jelen volt horvát bán, báró Rauch Pál nem írta alá a jegyzőkönyvet, mivel azt neki nem küldötték meg. Ezen a minisztertanácsban dr. Wekerle Sándor akkori miniszterelnök ennek a törvényjavaslatnak tartalmát, amely különben egész szövegében a minisztertanács előtt feküdt, szabadelődésben fejtette ki a kabinet tagjainak. A miniszterelnök a törvényjavaslatnak egyetlen fontosabb pontját sem hagyta ki szabadelődéséből, az előadás után pedig az akták bizonyossága szerint a minisztertanács egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy felhatalmazza dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt, hogy ezt a törvényjavaslatot előzetes királyi szankció céljából a kabinetirodához küldje be s közvetlenül az előzetes szankció megérkezése után, mint a kormány törvényjavaslatát, a képviselőház elé terjessze.

Az ellenzék a kivételes törvényekről.

A szövetséget ellenzéki pártok ma délelőtt a függetlenségi pártkör helyiségében Zichy Aladár gróf, később Justh Gyula elnöklésével értekezletet tartottak, a melyen a kivételes intézkedésről szóló törvényjavaslatokat tárgyalták.

Apponyi Albert gróf szólalt föl először és azokra a hírekre vonatkozóan, mintha a koalíciós kormány minisztertanácsban tárgyalta volna ezt a javaslatot és az akkori miniszterelnök a minisztertanácsról felhatalmazást kért volna e javaslatok előzetes szankciójának megkérésére, kijelentette, hogy volt minisztertanácsaival együtt a legrovidebb időn belül lépéseket tesznek a tényállás kiderítésére, mert ha a másik oldalról már ennyit közöltek, akkor megkérdezik, hogy mindent közöljenek, a minisztertanácsai jegyzőkönyvet is. Addig bővebben nem nyilatkozik. Annyit azonban máris megjegyezhet, hogy annak a kivételes intézkedésekről szóló törvényjavaslatnak, a melyet a kormánypárti lapok a koalíciónak tulajdonítanak, a kimondott tendenciája az volt, hogy csak a háború idejére szorítkozzanak annak intézkedései, míg a mostani kormányéi már az előke születek idejére is.

Kossuth Ferenc felszólalásában konstatálja, hogy azon a bizonyos minisztertanácsban nem volt jelen, de konstatálja azt is, hogy abban az időben harminc negyven minisztertanácsot tartottak betegsége miatt a lakásán és nagyon különös volna, ha épen ilyen fontos kérdésben nem értesítették volna és nem tartották volna lakásán a minisztertanácsot.

Földes Béla azt mondja, hogy ennek a kormánynak nincsen joga ilyen törvényjavaslatot be-terjeszteni. Deák Ferencnek az volt az álláspontja, hogy csak a pártok legnagyobb egyetértése mellett lehet ilyen javaslatokról szó. Kijelentette továbbá, hogy a mostani kivételes intézkedéseket tartalmazó törvényjavaslat a nemzet gazdasági erejének elsorvasztására lenne alkalmas. Ez még nagyobb ok a kormány ellen való harc folytatására.

Csermák Ernő után Szemere György szólalt föl és kijelentette, ha van jegyzőkönyv, az csak hamisítás lehet.

Ezután Justh Gyula az értekezlet tanácsko- zását holnap délelőttre halasztotta.

Egy „posthumus” minisztertanács.

Az ellenzéki pártok vezetői egy órakor Kossuth Ferenc lakására vonultak, ahol értekezletet akartak tartani. Erről az értekezletről akartak válaszolni azokra a hírsztelésekre, mintha a kivételes intézkedésekről szóló javaslatot a koalíciós kormány is elfogadta volna. A koalíciós kormány tagjai közül megjelentek Kossuth lakásán: An-

drassy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf és Wekerle Sándor. Nem jelent meg Günther Antal, aki Márkus Dezso kuriai bíró temetésére ment és Darányi Ignác. Ezért elhalasztották az értekezletet, amely valósággal koalíciós minisztertanács lett volna. Legközelebb a koalíciós kormány valamennyi tagja özszeül értekezletre és érdemleges választ ad a hírsztelésekre.

Mit mond Wekerle?

Wekerle Sándor, a koalíciós kormány volt miniszterelnöke, az Országos Kaszinóban baráti társaságban így nyilatkozott a kavarodásról még tegnap, mielőtt a törvényjavaslatokat közzétették volna:

— Évtizedek óta folyt a munka a miniszteriumokban egy ilyen kivételes törvényjavaslat elkészítésére. A koalíciós kormány is foglalkozott ezzel a kérdéssel, de minisztertanácsai határozat anyaga nem volt.

Khuen a kivételes törvényjavaslatról.

Egy fővárosi lap munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott Khuen Héderváry volt miniszterelnökkel, az ellenzéknek a rendkívüli javaslatokkal szemben való állásfoglalásáról és arról, hogy a koalíciós kormány is foglalkozott hasonló intézkedésekkel. Khuen Héderváry sietett a válasszal:

— A koalíciós kormány nagyon hazafias és korrekt magatartást tanúsított az annexió idején, amivel a monarchia tekintélyét nagyban fokozta Európa előtt. Magától értetődik, hogy a kivételes javaslatokat ép oly korrektséggel képviselték volna a parlamentben, ha az annexió konfliktus oly gyorsan el nem simul s ha közben abba a helyzetbe nem kerül a kormány, hogy más okokból le kellett mondania.

Arra a kérdésre, vajon szükségesnek és célszerűnek tartja-e a háborús javaslatok tárgyalását s nem kellene-e a felmerült aggodalmakat alkalmas módosításokkal eloszlatni, így válaszolt:

— Ha valamit lehet mondani, csak az, hogy ilyen törvényjavaslatok tárgyalása kellemetlen, ha a mostanihoz hasonló bonyodalmas időkben történik. Sokkal jobb lett volna, ha ezeket a javaslatokat, — amelyek legalább huszonöt éve vannak tárgyalás alatt az osztrák és a magyar kormány között, — konfliktusoktól mentes időkben vitték volna a parlament elé, mert akkor az ügy veszélyeztetése nélkül olyan módosításokat lehetett volna tenni, amelyek könnyen elfogadhatók, még pedig annak veszélye nélkül, hogy a módosítások félreértésekre adnak alkalmat.

TANÜGY.

(—) Szülői konferencia az aradi főgimnáziumban. A március havában tartott első szülői értekezlet folytatásaképpen december 8-án, vasárnap d. u. 4 órakor a kir. főgimnázium dísztermében ugyancsak szülői értekezlet lesz, melyre ezuttal az intézet I. és II. osztályaiba járó tanulók szülőit, azok helyetteseit tisztelettel meghívja az intézet igazgatósága. Ezuttal Endrőczy László tanár fogja megismertetni a szülőkkel ama tudni valókat, melyek a szülői ház és iskola munkájának sikeres végzéséhez szükségesek. Ez iskolai év folyamán (később meghatározandó időben) még két szülői értekezlet lesz, és pedig egy a III-IV. osztályu, egy az V-VIII. osztályu tanulók szülőivel egy egy nevelési téma előadása kíséretében.

(—) Tanítónő választás. László Péter csarnokházi gör. kel. lelkész aradi születésű nejét, szül. Nyiga Rozáliát egyhangulag gör. kel. tanítónőnek választották Csarnokházán, Biharmegye.

Az ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Együtt az uri betörők.

— Letartóztatott papnövendék. Aradon a bünszövetkezet vezére. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

A katona kincstár losonci betörője és fosztogatója, az Aradon letartóztatott Kishonti Béla illetve Ruttkay Rátskai Vilmos ma délután örvendve látta viszont Greén Nándor főkapitány szobájában hűséges társát, és cinkosát Galla Ágostont illetve, igen ez is illetve, Kálmán Ferencet. A kinek csak valami távolról sejtethető köze van ehhez a nagyszerűen öltözködő, finom uri modoru, udvarias Kishontihoz az mind „illetve.” Ebben az uri társaságban tudniillik az a szokás, hogy az ember a nevét csak akkor használja, mikor a rendőrség arra szólna megkér. Máskor pedig használja a más nevet, a más bizonyítványát, de leginkább a más penét.

Az aradi rendőrség két detektívje Rédl János és Rasztig István utaztak el még tegnap este — mint azt megirtuk — Temesvárra, hogy a saját kezűleg irt levele által magát elárult Kálmánt ott letartóztassák és Aradra hozzák. Kálmán, aki Aradon lakott néhány héttel az Andrássy tér 3. számú házban, december elsején utazott Temesvárra barátjánál Mándoky Stéfániával illetve, ez is illetve — Kiszeli Stéfániával. Onnan irt leveleket barátjának Kishontinak és értesítette, hogy állást ugyan nem kap de azért elég jól érzi magát, mert „ott nem figyelik úgy az embert.” Kérte, hogy írjon gyakran a *Bem utca* 21. szám alá. Ezzel ő maga árulta el temesvári tartózkodási helyét.

Az aradi detektívek megérkezésük után két temesvári detektív társaságában elmentek a megjelölt helyre és éjjel fél tizenkét órakor sikerült Kálmán lakásába bejutniok. Már aludt mikor a rendőrség küldöttei a lakás ajtaján kopogtak. Nagysokára ébredt csak fel és nyitott ajtót, de hamarosan megértve a helyzetet minden ellentállás nélkül engedelmeskedett, felöltözött ő is, barátja is segédkeztek a szobában volt ingóságok és levelezésük összecsomagolásában és miután a detektívek lepecsételték a lakás ajtaját, kocsiba ültek és a temesvári rendőrségi központra hajtottak. Itt külön cellában lezárták Kálmánt és barátját; a detektívek pedig nyugovóra tértek azzal a szándékkal, hogy reggel Aradra hozzák foglyaikat.

Reggel a temesvári rendőrség bűnügyi vezetője, Mikes Gábor dr. maga elé állította Kálmánt, aki kijelentette, hogy a letartóztatást jogtalanak tartja, mert teljesen ártatlannak tudja magát. Azt beismerte, hogy ismeri Kishontit, aival intim baráti viszonyban élt, mert Rimaszombaton több éven át igen gyakran találkoztak. Most ugymond — állás nélkül van és Temesvárra azért jött, mert úgy tudta, hogy élénk kereskedői központ ahol magántisztviselő könnyen jut kenyérhez. A temesvári lapokban feladott hirdetés útján keresett foglalkozást. Tegnap is közzé tett egy hirdetést és a kapitány csakugyan megtalálta a következő anonszot:

Érettségizett fiatalember

irodai

vagy más hasonló alkalmazást keres. — Szíves megkeresések

GALLA ÁGOSTON

Temesvár Józsefváros, Bem-utca 21. szám, 9. ajtó alá kéretnek.

— Érettségizett maga? — kérdezte Mikes dr.

— Hogyne, — felelte Kálmán, — Rimaszom-

ban. Az érettségi bizonyítványom eredetije nincs meg, mert egy pályázathoz van mellékelve, de készítettem róla Aradon Beles János közjegyzőnél egy másolatot, az barátomnál van Aradon. Kishonti Bélának hívják. Lakik Arad, Szabadság-tér 9. szám.

A kapitány szobájában folyó eme kihallgatásnál jelen volt a rendőrség egy másik tisztviselője is.

— A maga barátja Kishonti Béla? — kérdezte meglepődötten a rendőrtiszt. Akkor azt is tudja, hogy azt a miskolci hadbírósg keresi, mert betört a losonci 25ik gyalogezred pótkeretének pénztárába?

— Nem tudok róla semmit, felelte a legfellegmatikusabb hangon Kálmán.

— Már pedig a temesvári rendőrségen a megkeresés mellett egy levél is van, melyet a maga Kishonti barátjának innen Temesvárról irt egy Ruttkai Rátskai Vilmos nevű teologus, a püspöki szeminárium növendéke.

Most már az aradi detektíveken volt a csodálkozás sora.

— Ruttkay Rátskai Vilmos néven szerepelt Kishonti Aradon! — szólottak.

— Az lehet, de a miskolci hadbírósg átírata szerint a Losoncon elkövetett betörés és szökés után Kishonti Béla címére Temesvárról levél érkezett, melyet a hadbírósg vizsgálóbírája elkobzott és felbontott. Megállapította, hogy azt Ruttkai Rátskai Vilmos írta és ezért megkereste a temesvári rendőrséget, hogy állapítsa meg, milyen összeköttetés van a szökevény katona betörő és a temesvári papnövendék között.

Az aradi detektívek és egy temesvári rendőrtiszt nyomban a papnevelő intézetbe mentek, ahol előbb a szeminárium prefektusának tettek jelentést a szenzációs leleplezésről, majd pedig ez elhívatta az előadáson levő teologust és kérdőre vonta a Kishontinak irt levél miatt. Ruttkay Rátskai beismerte, hogy ismeri Rimaszombattól Kishontit, aki neki iskolatársa, de tagadta, hogy annak bármilyen különös tettéről tudomással bírna.

A teologust a rendőrség emberei kocsiba a rendőrségre vitték, mert a katonai hatóság által beküldött levél tartalma minden kétséget kizárólag meggyőzte őket arról, hogy Ruttkainak ismernie kell Kishonti munkáját és ennek révén Kálmánt is. A rendőrség ezután házkutatást tartott a teologus szobájában, amely újabb szenzációval szolgált. Találtak ott három fényképet. Az egyikben, mely egy honvédhuszár zászlóit ábrázol, Kishontit ismertek. A második egy fess huszárhadnagy képmása, ez nem más, mint a leányos arcu reverendás papnövendék, akinek szekrényében felfedeztek egy a király aláírásával ellátott huszárhadnagy kinevezési okmányt, mely tudatja mindenkiel, akit illet, hogy Ruttkai Rátskai Vilmost, a Ludovika Akadémia növendékét öfelsége huszárhadnaggyá nevezi ki.

Ezek a terhelő bizonyítékok összetörték a fiatal papjelöltet, aki töredelmesen be is vallotta, hogy a kinevezési okmány hamisítvány, melyet ő gyártott.

Csakhamar meg volt állapítható, hogy Rátskay összeköttetésben állott sz ő nevét álnév gyanúnt használó Kishontival, levelezett is vele, tudott a Kishonti által elkövetett betörésről és pénzt követelt tőle. Csakhamar megjelent a rendőrségen Martin dr., a szeminárium rektora is és előadta, hogy Rátskay összeférhetetlen természetű, gyanús magaviseletű egyén, kit viselkedése miatt különben is el akart távolítani a szemináriumtól és erre nézve már előterjesztést is tett Glattfelder püspöknek.

— Amennyiben a dolgok úgy fejlődőnének, hogy a szemináriumban való másodszori házku-

tatás válnék szükségessé, van-e ez ellen kifogása főtisztelendő urnak, vagy óhajtja-e, hogy erre nézve kikérjük a püspök ur öméltósága engedélyét? — kérdezték a rektortól a rendőrségen.

— Nincs ellene semmi kifogásom, sőt én kérem, hogy tartsák meg a házkutatást, — volt reá a rektor válasza, — mert Rátskayt feltétlenül kicsapom az intézetből, mihelyt ellene az eljárás itt ma befejeződik.

Erre a rendőrség elrendelte az újabb házkutatást a szemináriumban, melyet Rasztig detektív és egy temesvári titkos rendőr fogatosított. A házkutatás meghozta a kívánt eredményt. Egész sereg levelet és iratot találtak Rátskaynál, melyek kétségtelenül beigazolják a bünszövetkezettel való összeköttetést. De a legsúlyosabb és legkompromittáltabb bizonyítékot azok a fényképek képezik, melyek honvédtiszt egyénruhában ábrázolják a gonoszlelkű kispapot. A szemináriumban érthető izgalmat keltett a házkutatás. A papnövendékeket eltávolították a házkutatás színhelyéről és a szeminárium vezetését is megümbölytette a vizsgálat eredménye.

— Hogy került magára ez a tiszt ruha? — faggatta a rektor a megrémült és félelemtől reszkető kispapot.

Rátskay azonban adós maradt a felelettel, csak remegő ajkai és krétafehér arca árulták el a benne dúló izgalmakat. A házkutatás befejeztével a szeminárium rektora végleg átadta a bűnös kispapot a detektíveknek. A temesvári rendőrség pedig letartóztatta.

A detektívek azután hozzáálltak Kálmán ingóságainak átkutatásához. Egy egész garmada hamis bizonyítványnak, különféle hamisított pecsétkekkel ellátott üres blankettáknak, álkulcsoknak és betörő szerszámoknak jutottak a detektívek birtokába. Találtak az iratok közt egy betörésre vonatkozó pontosan kidolgozott tervrajzot is. A tervrajz egy kaszárnyaszerű épületet ábrázolt, pontosan feltüntetve rajta az összes helyiségeket, ajtókat, ablakokat, szekrényeket, butorokat, az udvart és az utcára vezető kapukijáratokat is. Találtak azonkívül 198 korona készpénzt, egy sárga bőröndöt és igen fontos leveleket, melyek a Kishontival való bűnös összeköttetésére vetnek világosságot. Ezzel azután befejezést is nyert az aradi detektívek sikeres munkája, akik a délután induló vonattal elutaztak Temesvárról és délután négy órakor érkeztek meg Kálmánnal és barátjával.

Greén főkapitány és Szecepkovszky Teofil rendőrhadnagy ma délelőtt ismételtén kihallgatta Kishontit, aki igen jó kedvű és sorsával kibékültnek mutatkozott. Teljes beismerésben van a losonci betörést illetőleg és azt sem tagadja, hogy a rimaszombati adóhivatalt kiakarta fosztani cinkostársával együtt. Ma délben igen jóízűen megébédelt. Az ebédet a Fülöp fele étteremből hozatta, mert ott december elsején kifizette két hétre az ebédet.

A főkapitány délután Kálmán megérkezése előtt ismét maga elé állította Kishontit, mert telefonon Temesvárról jelentette neki Rédl detektív, hogy sikerült kézrekeríteni az igazi Ruttkai Rátskait, aki beismerte összeköttetését Kishontival.

Ez beismerte, hogy ismeri a papnövendéket, aki neki Rimaszombaton iskolatársa volt és nagyon ügyes bizonyítványhamisító. Így ő hamisította a Kishontinál talált és Galla Ágoston névre kiállított érettségi bizonyítvány-másolat eredetijét, a nála talált tiszt kinevezési okmányt, Kishontinál talált és Rakovszky névre kiállított latin nyelvű anyakönyvi kivonatot és más középiskolai bizonyítványokat. A teologus élete igen kalandos. Rimaszombaton az iskolában azt mondta, hogy szolgálaton kívüli huszárhadnagy és kitünt, hogy

javaslat mai igazságügyi bizottsági tárgyalása főlyamán abban állapodtak meg, hogy nem szombaton, hanem e hó 10 én fog véglegesen határozni az igazságügyi bizottság az összes módosításokkal együtt erről a törvényről.

Katonai intézkedés a kolera ellen.

Bécs: A Militärische Correspondenz a következő hadügyminiszeri közlést adja ki: Tekintettel a kolera elleni Konstáninápolyban s Macedóniában való járványszerű fellépésére, onnan szárazföldi, vagy tengeri úton érkező katonák a rendes 8 napi orvosi megfigyelés alatt tartatnak és szigorúan elrendeli a fertőtlenítést, nehogy behurcolják az országba a kolera.

Utaznak a békekövetek.

(Huszonnapos fegyverszünet. — Görögország is békül.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Arad, december 6.

A Berliner Tageblattnak jelentik Szófiából: A londoni béketárgyalások legfeljebb 25 napig fognak tartani és ha ennyi idő alatt nem jön létre a megegyezés, akkor a hadviselő felek azonnal megkezdik egymás ellen a támadást.

Cettinje: Montenegró béke delegátusai ma Bécsen át Angliába utaztak.

Cettinje: A montenegrói kórházak zsufolva vannak betegekkel, akik az utóbbi napok rossz időjárásai miatt nagy betegségekben szenvednek.

Cettinje: A montenegróiak hangulata a fegyverszünet beállta óta kevésbé optimisztikus. Jól értesült körökben aggódnak, hogy a londoni békekonferencián, bárcsak négy napra van tervezve, frikiót fog maga után vonni és Montenegró számára nem lesz az a siker, amelyre az ország a háború megindításakor számított. Főleg *Sekulari megszerzésének kérdése* játszik nagy szerepet, mert ha ezt Montenegró nem tudja keresztül vinni, abban az esetben a közvélemény nagyon megfogja változtatni magatartását a montenegrói kormányral szemben.

Belgrád: Ma minisztertanács volt, amelyen a békefeltételekkel foglalkoztak és kinevezték Szerbia delegátusait a londoni tárgyalásokra. A kormány utasította a megbízottakat, hogy *mindenben iparkodjanak a bolgár delegátusokkal egyetértőleg eljárni* s velük együtt utazzanak el Londonba. A békefeltételeket az egyes Balkán államok nem külön külön, hanem közösen fogják előterjeszteni.

Frankfurt: A Frankfurter Zeitung tudósítója állítólag hiteles forrásból jelenti Konstáninápolyból: A portának oka van arra a feltevésre, hogy Görögország nem azért utasítja vissza a fegyverszünetet, mintha Bulgáriával ellentétbe került volna, hanem mert, így határozták a Balkán államok. A cél az, hogy Törökországot foglalkoztassák és fel lehessen tartani a blokádot, nehogy a török sereg erőre kapjon.

Konstáninápoly: Néhány lap azt írja, hogy Görögország a fegyverszünet dolgában közvetlen tárgyalásokat szándékozik indítani Törökországgal.

Atén: A görög kormány kijelölte *Görögország békeköveteit*, akik sürgősen elutaznak Londonba.

Szofia, december 6. A Fegyverszünet megkötése ellenére tegnapi este véres harc volt törökök és bolgárok között. A törökök, akiknek nem volt tudomásuk a fegyverszünet megkötéséről, kitértek Drinápolyból, de a bolgárok visszaverték őket. Néhány órával később megtudták Drinápolyban, hogy a fegyverszünet létrejött, ami a törököknél nagy örömet okozott.

Konstáninápoly: Tegnap 53 koleraeset fordult elő, melyek közül 24 halálos kimenetelű volt. Lapok jelentése szerint minisztertanácsi határozatra egy bécsi orvost hívtak ide, hogy vezesse a járvány ellen teendő intézkedéseket.

Belgrád: A bolgár államvasutak kiküldöttjei ma ideértek, hogy a szerb államvasutak igazgatóságával a Belgrád—Musztafapasi és Belgrád—Szalonikii vasut vonalak üzembehelyezéséről tanácskozzanak.

NINEN.

— A 600 millió új államkölcsön. *Bécsi tudósítók* jelenti: Az *Aradi Közlöny* már jelentette, hogy a múlt héten csütörtökön és pénteken nagyfotosságu pénzügyi tanácskozások folytak, amelyek tárgya egy azonnal felveendő hatszáz millió koronás kölcsön volt, amelyek fejében hitelek kiadását akarnak kiadni. A tárgyalások egyelőre megszakadtak, mert a 12 érdekelt nagy pénzügyintézet jelenleg nem rendelkezik a szükséges készpénzzel, azonkívül pedig az árfolyam értékét sem tudták egyöntetűen megállapítani. Valószínű, — így értesülünk — hogy a hatszáz millió (pon-tosan: 598.000.000 korona) kölcsönt 4%-kal és 98 korona árfolyammal veszi fel a monarchia.

— Elhunyt építőművész. *Budapestről* jelentik: A magyar művészetnek halottja van. *Márkus Géza* műépítész ma meghalt. Az elhunyt *Hausmann Alajos* tanárnak volt a tanítványa és már ifjkorában magára vonta a művészvilág figyelmét. *Lechner Ödön*nel együtt másfél évtizeddel ezelőtt ő volt a tervezője az ugynevezett magyar stílusnak az építészetben. Illusztrációkban, könyvdiszkekben, rajzokban és számos cikkben szállt sikra a magyar stílusért. A Királyszínház, a Népopera, az Otthon palotája és a kolozsvári Nyári Színház mind olyan alkotások, amelyek sokáig fogják hirdetni *Márkus* zsenialitását. Pihenőperceit arra használta fel, hogy színházi díszleteket tervezett. Így például ő rajzolta az *Ördög* híres hallját a többi más darabnak terveit. A *Vörösmarty* szobor kerül kifejtett tevékenységéért a *Ferenc József* renddel tüntették ki. Évek óta beteg volt, de ez nem akadályozta meg egész a legutolsó hónapokig abban, — amikor is szanatóriumba kellett vonulnia — hogy a legtevékenyebb működést ne fejtse ki. Fivére *Márkus Miksa* udvari tanácsosnak, a Magyar Hírlap főszerkesztőjének s *Márkus Dezső* nek, a Népopera igazgatójának.

— Lázongó dragonyosok. *Krakóból* jelentik: Tegnapi este ideérkezett különvonattal egy század katonailag felszerelt tartalékos, akiket Csehországból szállítottak. Utközben, *Trzebinja* és *Oderberg* állomásokon a katonák hazaáruzó jelzőszavakat, mint „*Eljen Oroszország! Eljen Szerbia! Le az osztrákokkal!*” hangoztatták és a két vasut-állomás vendéglőjének berendezését összevagdalták. Eközben egy renitens cseh dragonyost egy had-nagy agyonlőtt. *Krakóban* a lázongó katonákat már várta két század gyalogság, feittüzt szuronnyal és ötven dragonyost letartóztatták. A foglyokat beszállították erős fedezet alatt a helyőrségi fogházba.

— Tolvaj urileány. *Szabadkáról* jelentik: *Deák Albert* zentai cukrász szerdán este leányával a *Kossuth Lajos* asztaltársaság vacsorájára ment. Amikor éjfél után hazatértek, meglepetve látták, hogy előszobájuk ajtaja nyitva van, az ajtó egyik üvegtáblája pedig be van törve. A szobában mindent feldulva találtak, a pénzesfiókból pedig 2400 korona hiányzott. A csendőrség nyomozása meglepő eredménnyel járt. Letartóztattak két leányt, akik közül az egyik: *Gombos Ilona* preparandiát végzett. A leányok előbb tiltakoztak a gyanúsítás ellen, ámde a kétségtelen bizonyítékok sulya alatt *Gombos Ilona* megtört és a következő vallomást tette:

— Este 7 órakor, amikor *Deákék* hazulról eltávoztak, átmentem a kerítésen. Betörtem az előszoba ablakát, az ablakon benyulván, a zárat felretoltam és az előszobán át a hálószobába mentem, ahol egyenesen a pénzesfiókhoz tartottam. Előkerestem a fiók kulcsát, mert tudtam, hogy hol tartják és kinyitottam a fiókot, ahonnan mindent kipakoltam és ugyanazon az úton, amelyen jöttem, visszamentem. Otthon mindent elmondtam *Mária* hugomnak.

A betört tanítónőt a csendőrség e vallomás után bekísérte a zentai járásbírószálg fogházába.

— *A makói református egyház* minden tél folyamán vallásos estéket szokott rendezni. Ezeknek a közreműködői a 17 tagból álló tanszületéből kerültek ki. *Nagy Károly* királyi tanácsos a tél folyamán is hetenként kétszer akart ilyen estéket rendezni és e célból értekezletre hívta össze a tanszületet, melynek tagjait arra kérte, hogy működjenek közre felolvasásokkal. A tanítók tekintettel arra, hogy a dúsgazdag makói református egyház októberben beadott drágasági pótléki kérelmüket elutasította, nem vállalkoztak a felolvasások tartására, hanem egyenesen kimondták, hogy amíg az egyház jogos és méltányos kérésüket nem teljesíti, semmiféle ingyenmunkát nem végeznek. Az egyház közönsége ezért feljelentést tett az egyházkerületnél a tanítók ellen.

— Megtámadott katonai őr. *Pólából* jelentik: A *Vallungában* lévő *Punta Guzzo* nevű katonai épületek ellen kedden éjjel merényletet akartak — ismét csak „ismeretlen” tettesek — elkövetni. Ezekben a kincstári objektumokban nagy mennyiségű hadiszer és lőpor van felhalmozva. Szerdara virradó éjjel a lőpor torony előtt őrtálló cs. és kir. tüzérezkatoná gyanús idegeneket látott a hadiszertár felé közeledni. Még mielőtt a „Halt! wer da?” figyelmeztetést kiálthatta volna, halántékán erős ütést érzett, amely néhány pillanatra elkábította a katonát. Csakhamar magához tért az őr és volt ereje tegyverést kilőni. A fellármázott őrség előrohant és sikerült egy futó alakot elfogni. Ez a 18 éves *Brugatti Miklós* nevű dalmácia paraszt legény volt, akinél egy parittyát („gumipuskát”) találtak. Megállapították, hogy az elmenekült támadók ezzel a szokatlan, de épen nem veszélytelen fegyverrel, csendben akarták az őrt elnémitani, hogy azután a lőporraktárt felrobbanthatassák. Az elfogott dalmata nem hajlandó elárulni tákosait.

— Halálozás. *Balogh István* nyugalmazott Acsev. művezető december ötödikén délután élete 72. évében meghalt Aradon. Az elhunytat nagy gyászoló családja szombaton délután 3 órakor temették el.

— Egy halálraítél szökése. Mint bécsi tudósítók jelenti, kedden költ általi halálra ítélte a rzeszowi esküdtbírószálg az orosz katonaszökevényt, *Szaszonow Ivánt*, aki a nyáron kenyeradó gazdáját, *Lastowicki* *Ádám* gróf földbirtokost a galíciai *Psework* községben agyonlőtte, mert az elbocsájtotta szolgálatából. A földesur meggyilkolása után *Szaszonow* revolverrel megölte szeretőjét és ennek kis gyermekét is. A halálos ítélet kihirdetése után a gyilkost visszakísérték cellájába, de innen ő szerdán hajnalban megszökött, miután egy vasdarabbal agyonverte a cellájába belépő fegyőrt. A fellármázott katonai őrség üldözöbe fogta a menekültöt és sikerült *Szaszonowot* a *Wiszlók* folyóba kergetni, ahol is egy puszkagolyótól találva alábukott. Ekkor kibuktak a vízből és a rabkórházba vitték. Sebésülése csak könnyebb természetű.

— Kizuhant a vonatból. *Sándor János* szöllősi jómódu gazdát súlyos, életveszélyes bal eset érte. Csütörtök este érkezett haza *Borosjenőből* a személyvonattal. A csigérszöllősi állomás közelében a robogó vonatból kihajolt megnézni, hogy messze van e az állomás. Megcsuszott és oly szerencsétlenül esett ki, hogy koponyatörést szenvedett. Életben maradásához kevés a remény.

— Kényes szövédék finom kezelést kíván. Egy igazán tiszta és enyhe szappan legyen az, melyet a háziasszony annak tisztítására és jókarban tartására használjon. *Sunlight*-szappan függönyök, finomabb fehérneműek, blousok csipkék stb. mosásánál utólráhetetlen, mert dörzsölés nélkül alaposan tisztít, káros hozzátételei nincsenek és a szövédéket vagy annak színét meg nem támadja.

KARÁCSONYI OCCASIO! Legcélsezerűbb ünnepi ajándék **Leichner és Fleischer**
 egy teljes öltönyszövet, 5701 kizárólagos posztóraktárában
 melyet már 16 koronától finom tiszta gyapjuból vásárolhat egyedül **Arad, Szabadság-tér 17. sz. alatt**
 hol rövid ideig maradékok is kaphatók.

Nyílttér.
ÓRIÁSI
 választékot talál mindenfajta **FÉRFI-, FIU- és GYERMEK-RUHÁKBAN**, ugyiszinte **CIPÓ-, KALAP- és ural divatcikkekben**
Korányinál
 a Szabadság-téren, 5441

KÁVÉ TEA RUM
ATLANTIKA
ARAD,
 Andrassy-tér 20.

Cipő különlegességek
Iványi Menyhért
Aradon, Forray-utca
 Eredeti amer. férfi vagy női fekete vagy barna... 13 K.
 Antilop divat magas cipő... 14 K.
 Eredeti angol kalapok nagy választék Gyukits kalap... 10 K.
 Női vagy férfi sevró cipő... 9 K.
Névjegyek
 esinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

7419—1912. tkvi sz.
Árverési hirdetményi kivonat.
 Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár és Arad város közönsége mint jelentkező, továbbá a Victoria takaré- és hitelintézet r. t. aradi cég, mint az aradi 6235. és 7751. tjkvben felvett ingatlanokra és végül Kovács Józsefné aradi lakos, mint az aradi 6235. sz. tjkvben felvett ingatlanságra nézve csatlakozónak kimondott végrehajthatóknak javára 418 kor. 6 fillér, 2060 kor. és 44 kor. 50 fillér tőkeköveléseik és járulkaiknak behajtása végett, az aradi kir. törvényszék, területén levő Arad város pernyáya külvárosában és határaitokon fekvő a. 1. az aradi 8300. sz. tjkvben A. + 1. sor. 4390 hr. sz. felvett Brűne dűlőbéli szántóföldre 785 korona. 2. az aradi 6235 sz. tjkvben A. + 1. sor. 8092 hrsz a. felvett vágóhid-utcai 24. sz. ház, udvar- és kertre 1167 korona és végül 3. az aradi 7751. sz. tjkvben A. + 1. sor. 5543. hrsz. a. felvett pesti dűlőbéli szántóföldre az árverést 814 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1913. évi január hó 10. napjának d. u. 3 órakor az aradi igazságügyi palota föld szint jobbra lévő 48. számú helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árak fele- és kétharmad része, vagyis 530 korona, 583 korona 50 fillér és 542 korona 66 fill.-ért eladatni nem fognak.
 Árvereznizsándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 79 kor. 50 fillér, 116 kor. 70 fillér és 81 korona 40 fillért készpénzben, vagy a 1881. LX. t.

c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság.
 Arad, 1912. évi szeptember hó 28-án.
 Aknay s. k.,
 kir. trvszéki bíró.

Huszonötezer korona
 készpénz biztosítékkal közepkoru intelligensebb egyén bizalmi állást keres, mely kisebb családja részére szerény és biztos megélhetést adna. 7768
 Ajánlatokat
 „Bizalmi állás 25.000“ jellegére
 Arad, főposta restante keret.

5725—912. T. tkv. szám
Árverési hirdetményi kivonat
 A mradnai kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Ehrenfeld Ignác aradi lakos végrehajthatóknak 179 kor. 2 fillér tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. trszék, illetve az mradnai kir. jbiróság területén lévő, az aradkövi 1672. sz. tjkvbeni A. I. 1. sorsz. 99/b. hrzl számú ingatlanra 921 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és annak megtartására határnapul 1912. évi december hó 31-ik napjának d. e 9 órája aradkövi községnézőhöz kitűzetik.
 Ezen árverés a fent irt ingatlan birtokjuttalék, a kikiáltási ár ketharmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem értenék, az árverést a kiküldött felfüggeszti.
 Az árverezni szándékozók az ingatlanok becsárának 10% át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Kelt Mradna, 1912. október hó 29 én.
 Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
 Popovits s. k.
 kir. jbiró.

Pathefonok
 55 Pathe-lemezek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható
Koch Dánielnél
 Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
 a Fehér Kereszt-tel szemben.
Millió
 ember használja
Köhögés
 rekedtség hurut, elnyálkásodás torokhurut, fullasztó és gürösös köhögés ellen a
Kaiser-féle mellpasztillát
 „3 fenyőjegygyel“
 6100 bizonyítvány orvosoktól és magauemberektől elismerő levele a legjobb ajánlás a biztos sikerre és közkedvelésre. — Egyetlen hasonló készítmény sem tud ilyen hatást elérni. Különösen kellemes és jóízű cukorka. — 20, 40 és 60 filléres dobozban.
 Kapható: Gutori Földes Kélemen, Hajós Árpád, Rozsnyai Mátyas, Breuer Fülöp, Vojtek Kálmán, Krebs Géza, Berger Gyula, Vajdits György, Gecs László, Götz Károly, Bernát János, és Ring Lajos gyógyszerárakban Arad, Hunro Nestor drogeria, Vojtek és Weisz drogeria, „Anya“ drogeria Arad, Zombory János gyógyszerár a Szentháromsághoz Újcsentanna, Adler gyógytárban M.-Pécska, Ors Rezső Pankota, Teifort Karoly gyógyszerár Elek, Krausz Elemér gyógyszerár Glogovác, — Zsigmondovics Géza Iris gyógyszerár Lippa, Roxim János gyógyszerár Ó-Pécska és Székely Zoltán gyógyszerár Csermő, Bauer K. gyógyszerár Kovermes.

Üzletáthelyezés miatt, mélyen leszállított árban
 kerülnek eladás alá az összes raktáron levő cipő áruk, a „Salamander“ cipők kivételével, u. m. a legdivatosabb alkalmi és utcai cipők, hölgyek és urak részére, gyermek, leány és fiu cipők vízhatlan, vadász-, sár-, hócipők és lábszárvédők, továbbá divatjukat multa cipők félárban.
Weinberger János Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Apró hirdetések

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert azokat semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti.

ALKALMAZÁST KERES.

Isr. nő

vidéki fűszer és rőfös kereskedő kiárusítónőnek ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 7786

Ügyes várrónő

ajánlkozik házakhoz vagy házon kívüli munkára; kosztümöket is tud varrni. Teleki-utca 11. szám, ajtó 9. 7802

Egy 20 éves,

keresztény fűszer és csemege kereskedő segéd f. hó 15-re állást keres. Pauleszky Mihály, Preisz-cégnél Karolina-utca 3-5 sz. 7795

ALKALMAZÁST NYER.

Egy 2 középiskolát

végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu nyomdász-tanulónak felvétetik.

KIADÓ LAKÁS.

Uriházban

földszintes, különbejáratu csinos, csöndes utcai szoba december 15-re kiadó. Kölcsey-utca 9a.

Központi melegvíz fűtésre,

állandó melegvíz ellátásra, porszívó, telefon használatra, villany és légszusz-vezetékekkel, légszusz-takarék-tűzhellyel és angol edényöblögetővel berendezett három szobás modern lakás Orczy-utca 8. szám alatt azonnal kiadó. 7811

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weiss hírneves parket-viasz használatával. II-2551

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó

64 Hl. fehér és 16 Hl. schiller bor. Perca Avram Aradkövi 180. sz. 7790

Háztulajdonosoknak

nélkülözhetlen lakói nyilvántartására egy házbérfőkönyv és lakbérfőkönyvecske, melyek Pichler Sándor könyv és papírkereskedésében kaphatók. Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5811

Liköraromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weissnál II-5251

OKTATÁS.

Cimbalom tanításra
tanítónőt keresek. Cim: H. A.-né Sofronya (telep.) 7748

Női írók,
ajátúk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weissnál. II-5251

KÜLÖNFÉLE.

Társat keresek

egy ideális üzlethez. Megkívántatik 2000 korona készpénz és 4000 korona elfogadható biztosíték. Cim a kiadóhivatalban. 7794

Hal-tér 2. alatt

kis üzlethelyiség mellékszobával azonnal kiadó. Bővebbet Márton Jakab Szabadság-tér. 7778

Férges baromfiak
megtisztulnak Vojtek és Weiss baromfi főreg porától. II-5251

A legdivatosabb

fadiszmu-árak festésre, égetésre, tarsomunkára stb. égető apparátusok. Legújabb festőminták, rézmetszetek, remek diaphaniepapír, levélpapír különlegességek. A legjobb imakönyvek nagy raktára. Krausz Paulin, színház-épület. 4541

Férges baromfi ólak
teljesen megtisztulnak Vojtek és Weiss baromfi-féregpusztító szerétől. Siker garantírozva. II-5251

Taxameteres

Bér-autók
Telefonszám 810
2881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 5. sz.

Ékszeresek

és órák igen olcsón

Farkas Streicher cégnél
Arad, Tökölly-ter 1. sz.

Ingyenforgalmi és Parcellező bank Arad, Petőfi-u 1. sz. Telefon 861.
Pécskai-ut 15. sz. (volt br. Bánhidy telek) eladunk kiváló fekvésű

háztelkeket

olcsó áron, előnyös kölcsönnyújtással, vagy 5 évi részletfizetésre. Telkeinkre igen előnyös építési kölcsönöket is adunk. IV-2717.

8417-1912. tkvi. szám.

Együttes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Aradi Polgári Takarékpénztár r.-t. aradi cég mint jelentkező és Aradi Központi Takarékpénztár r.-t. aradi cég mint ezuttal csatlakozónak kimondott végrehajtatók javára 280 korona és 250 korona tőkeköveteléseik és járulékaik behajtása végett az aradi kir. tv.-szék, területén lévő Arad-megye Mikelaka községében fekvő a mikalakai 1344. sz. tjkvben A. + 1. sor 2932/662. hrsz. a. felvett 442. számú ház és udvarra a legelő dűlőben az árverést 1800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1912. évi december hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Mikelaka községénél megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmad része, vagyis 1066 koronán alul eladatni nem fog.

Árverelni szándékozik tartozónak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 160 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3883. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénnyel át-szolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Arad, 1912. évi október hó 24. napján.

7792

Aknay, s. k.
kir. járásbíró.

7877-1912. tkv. sz.

Együttes

árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Farkas Ábrahám aradi cég, mint jelentkező, továbbá Weiszberger Sámuel utóda honctői lakos és végül Kaufmann Lajos vingai lakos, mint ezuttal csatlakozónak kimondott végrehajtatók javára 1515 korona 80 fillér, 625 korona

96 fillér és 342 korona 68 fillér tőkeköveteléseik és járulékaiknak behajtása végett, az aradi kir. törvényszék területén lévő Arad-megye Nagykamarási 519. sz. tjkvben A. + 1., sor. (357-358.) hrszám alatt felvett 23. számú ház, udvar- és kertre Nagy Istvánné Szoloki Erzsébet haszonélvezeti jogának nem érintésével az árverést 1847 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1913. évi január hó 9. napján délelőtt fél 10 órakor Nagykamarás községénél megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ része vagyis 1231 korona 32 filléren alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartozónak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 184 kor. 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3883. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénnyel át-szolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Arad, 1912. évi szeptember hó 27. napján.

7793

Aknay s. k.
kir. törvényszéki bíró.

SCHNEIDER MIHÁLY

ANGOL NŐI DIVATTERME
Arad, szabadság-tér 22. sz.
(Színház-épület, I. emelet.)

Készít mindennemű női kosztümöket, alakokat, felöltőket a legújabb divat szerint pontos és izléeses kivitelben. :-

Legújabb divatlapokkal állandóan szolgálnak. Az úri hölgyközönség nagyrabecsült pártfogását kéri, kiváló tisztelettel.

Schneider Mihály,
angol női szabó. :-

Porszívógépek,

parkettisztítók, villany főzőedények és vasalók, villanyberendezések, villanyosillárok, dynamogépek, villany-motorok

olcsón kaphatók:

Kalmár Józsefnél

Aradon,
Salacz-utca 2. szám.

6111

TÁVIRAT. a Párisi gyémánt király áruháza

Háboru nem lesz, mert megnyílt Szabadság-tér (Urania színház épületben.)

Legolcsóbb és legjobb cipő beszerzési forrás Aradon, Boros Béni-tér 9. szám.

A n. 6. közönség szives figyelmébe ajánlom saját készítményű kész

férfi-, női- és gyermek-cipő raktáramat, hol állandóan dus választékot tartok mindennemű legdivatosabb és legtartósabb cipőkből legolcsóbb árakban. Megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek. 5041

Teljes tisztelettel
Czernóczky Imre,
uri- és női cipész.

26447—1912. kh.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1884. évi XVII. t. c. 54. §-a alapján elrendeltem az összes aradi kenyérsütőknek, szatócsoknak és piaci kenyérfőzőknek általánosan a kenyér eladásával foglalkozó iparosok és kereskedőknek, hogy a kenyér eladási helyeken a kenyéreművek árát minőségét és súly szerint megjelölve, mindenkitől látható módon kifüggeszteni tartoznak.

Egyben tudomására hozom a közönségnek, hogy az 54300/1908. sz. földművelésügyi ministeri rendelet szerint minden mészárszékben és hentes üzletben a hus ára egyes fajok és lehetőleg testrészek szerint is külön e célra szolgáló táblán szembeutűnd helyen kifüggesztendő. Végül felhívom figyelmét a husfogyasztó közönségnek az érvényben lévő husvágási szabályrendelet 4. §-ára, mely szerint a mészáros olyan húst tartozik adni, amilyent a vevő követel s a nyomtatéknak használni szokott részek külön ár mellett árusítandók.

Esetleges visszaélésekkel szembeni panaszok hivatalomnál bármely időben felvétetnek.

Arad, 1912. évi december hó 4.
Greén,
h. főkapitány.

Legalkalmasabb óra és ékszer bevásárlási forrás!

A nagy közönség szives figyelmébe ajánlom Arad, Boros Béni-tér 8. szám alatt levő

óra- és ékszerüzletemet,

hol állandóan dus választékú raktárt tartok mindennemű elsőrendű fali és arany, ezüst zseborákból ugyszintén legizlősebb ékszertárgyakból szolid olcsó árak mellett. Javításokat gyorsan és lelkiismeretesen, jótállás mellett eszközölök.

Mielőtt karácsonyi ajándékait megvenné, kérem a vevőközönséget győződjenek meg üzletem jutányosságáról. Szives parifogást kér

Kintzler Zoltán.
Üzletvezető 7634
Markus Ferenc,
művész és ékszerész.

Feltűnő olcsó
saison ujdonságok.

Női fűzés Box-bőrből elegáns és modern 8 50

Női fűzés Chevreaubőrből utolsó divat 9 50

Legjobb minőségű elegáns és jutányos a Turulcipő.

Turul cipőgyár r.-t.

a monarkia legnagyobb cipőgyára.

Főraktár:

Arad, Andrásy-tér 13. sz.
(Minorita-palota.)

Férfi fűzés America-Style 11 50 elegáns és tartós

Férfi fűzés Box-bőrből modern és tartós 10

Olvasóinkhoz!

Ezennel tudatjuk, hogy képviselőnk, **Dávid J. ur Arad, Batthyány-u. 31. Telefon 943.,** a jelenkor legjobb szavatolt szarmentes és bámulatosan gyorsan ható fémtisztító szeréből

SOLARINE-ből

mától fogva nagyobb készletet tart raktáron

SCHICHT GYÖRGY R.-T., Aussig A. E.

Nyomtatványok

izlőse és esimes kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

829—912. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Baross kioszk 3. esetleg 6 évi bérbeadása iránt folyó év december hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 950 kor. évi bér. Az ajánlatban kitüntetendő, hogy az ajánlattevő a kioszkot jelenlegi rendeltetésének, vagy esetleg más célra kívánja használni.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár, 10% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal, az írásbeli ajánlatok lezárta az szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelenbe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1912. évi december 2-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Álkalmai vétel és eladások

Ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutech Izidor

Óra és ékszerész
Károly János-utca, Minorita-palota

Előjegyzések

arany és ezüstművek, gyémánt és drágakövek, legdivatosabb és legújabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcserélhetnek

Telefon 458. Telefon 458.

Fischer Simon nagy áruháza Szabadság-tér

A karácsonyi tárlat megnyílt!

Késő estig nyitva.

Az idei tárlat nagyszabásu alkotás. Minden ízében szenzációs. Tündöklő látványosság. Pazar újdonságok. Rengeteg választék.